

Folketinget
Socialudvalget

København d. 6. november 2024

Orientering vedr. misinformation angående ”parental alienation” vs. WHO, FN og EP

Hverken WHO, FN eller Europa-Parlamentet advarer mod anvendelse af begrebet ”parental alienation” aka ”forældrefremmedgørelse”

Sådanne udsagn har præget mange hørings svar samt debatindlæg i medierne igennem længere tid.

Det forholder sig imidlertid således:

1. Europa-Parlamentet har ikke advaret mod anvendelse af begrebet

Resolutionen der ofte refereres til, udtrykker en politisk holdning til et emne med relation til EU’s aktivitetsområder.

Bag resolutionen står GREVIO, der er et uafhængigt organ, hvis formål er at overvåge implementeringen af Europarådets konvention om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (Istanbul-konventionen).

Det er således ikke Europarlamentet der anbefaler, men GREVIO der har udfærdiget en politisk resolution.

Denne type af dokument opstiller kun politiske tilsagn eller holdninger og er ikke omfattet af traktaterne. Resolutionen er derfor heller ikke juridisk bindende.

Resolutionen lyder *“whereas two of the most prestigious institutions on mental health, the World Health Organization and the American Psychological Association, reject the use of the so-called parental alienation syndrome and similar concepts and terms, since they can be used as a strategy against victims of violence by putting into question the victims’ parental skills, dismissing their word and disregarding the violence to which children are exposed; whereas according to the EDVAW Platform recommendation, accusations of parental alienation by abusive fathers against mothers must be considered as a continuation of power and control by state agencies and actors, including those deciding on child custody.”*

Kommentar hertil:

Begrebet (PAS) er en diagnostiske tilgang, som ikke anerkendes af WHO eller APA. Begge organisationer henviser i stedet til eksisterende diagnostiske koder, der kan finde anvendelse.

Hverken WHO eller APA begrundes afvisningen med *“accusations of parental alienation by abusive fathers against mothers must be considered as a continuation of power and control by state agencies and actors, including those deciding on child custody”*.

Link: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0406_EN.html

Der er heller ikke statistisk belæg for at anvendelse af begrebet i retslig kontekst har nogen effekt. Der er ikke større sandsynlighed for at ”vinde” en sag ved at påstå ”parental alienation”.

2. FN har ikke advaret mod anvendelse af begrebet

I lighed med Europa-Parlamentet har FN ikke udtalt sig på advarende vis imod anvendelse af begrebet. Det har derimod United Nations Special Rapporteur on Violence on Women and Girls. Denne rolle modsvarer på mange måder GREVIOs. Der indsamles udsagn fra alle, der ønsker at bidrage, men disse kvalificeres ikke for hvad angår validitet. Det vil være et betydeligt overlap mellem de, der har rapporteret til GREVIO og til FNs SRVWG.

I FN regi går man så vidt, at man præciserer at rollen er uafhængig af FN, dvs. den repræsenterer ikke FNs holdninger eller positioner.

«Kindly note that the Special Rapporteurs serve in an individual capacity, independent of the United Nations and any other organization or government.»

Der er ikke oprettet en tilsvarende rolle til at overvåge humanitære rettigheder fsvs. Mænd og drenge.

WHO har forholdt sig til ”parantal alienation” og ”parental estrangement”

WHO har ikke optaget begreberne i ICD-11 idet der ikke er tale om en diagnose.

WHO henviser i stedet til eksisterende diagnostiske koder, der kan finde anvendelse.

WHO's begrundelse for at afvise ”parental alienation” går på at begrebet er af juridisk karakter.

WHO anfører *”Parental alienation is an issue relevant to specific judicial contexts.”*

Kilde: <https://www.who.int/standards/classifications/frequently-asked-questions/parental-alienation>

Delebarnets Vilkår har som andre været vidne til, at denne form for misinformation er blevet videreformidlet af en lang række danske aktører. Samme form for kampagne er set internationalt, drevet af en mindre gruppering på uvidenskabelig vis.

Det er stærkt bekymrende, hvis man politisk lader sig påvirke af sådanne kampagner.

Danmark vs. "forældrefremmedgørelse"

At indarbejde beskrivende begreber så som "*fremmedgørende adfærd*" eller "*forældres fremmedgørelse*" giver fin mening i juridisk sammenhæng, idet der beskrives et ønske om en skærpet opmærksomhed på den variant af psykisk vold, som adfærden og resultatet heraf medfører, idet skadespåvirkingen modsvarer udøvelse af fysisk vold, overgreb eller omsorgssvigt, som alle er begreber der er indarbejdet i eksisterende lovgivning.

At undlade at indarbejde en sådan opmærksomhed i lovgivning, vil ikke være en beskyttelse af barnet, ej heller varetagelse af barnets ret til familieliv og bevarelse af familiemiljø.

Behovet for indarbejdelse af sådanne begreber, synliggør også det familieretslige system grundlæggende svaghed; det er udformet som et tvist-system i stedet for et behandlingssystem indlejret i et juridisk system.

I Danmark savnes der opmærksomhed på at "*fremmedgørende adfærd*" også kan udføres af andre end forældrene.

I Rumænien indførte man i 2024 lovgivning der også adresserede sådanne forhold, herunder præciserede at offentligt ansatte der modarbejder retslige afgørelser enten vil blive fjernet fra sagen eller sanktioneret på anden vis. Samtidig indførte man en passus, der skulle forebygge passivitet ved kendskab til udøvelse af adfærden.

Den rumænske definition lyder:

"I henhold til lovens definition er forældrens fremmedgørelse den form for psykisk vold, hvorved en af forældrene [eller andre personer] bevidst, gennem overlagte eller indirekte handlinger, genererer, accepterer eller udnytter en situation, hvor barnet ender at vise uberettiget eller uforholdsmæssig tilbageholdenhed eller fjendtlighed over for en af forældrene."

Med venlig hilsen

Delebarnets Vilkår